

รายงาน ผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจครั้งแรกในกัมพูชา

ความเป็นมา

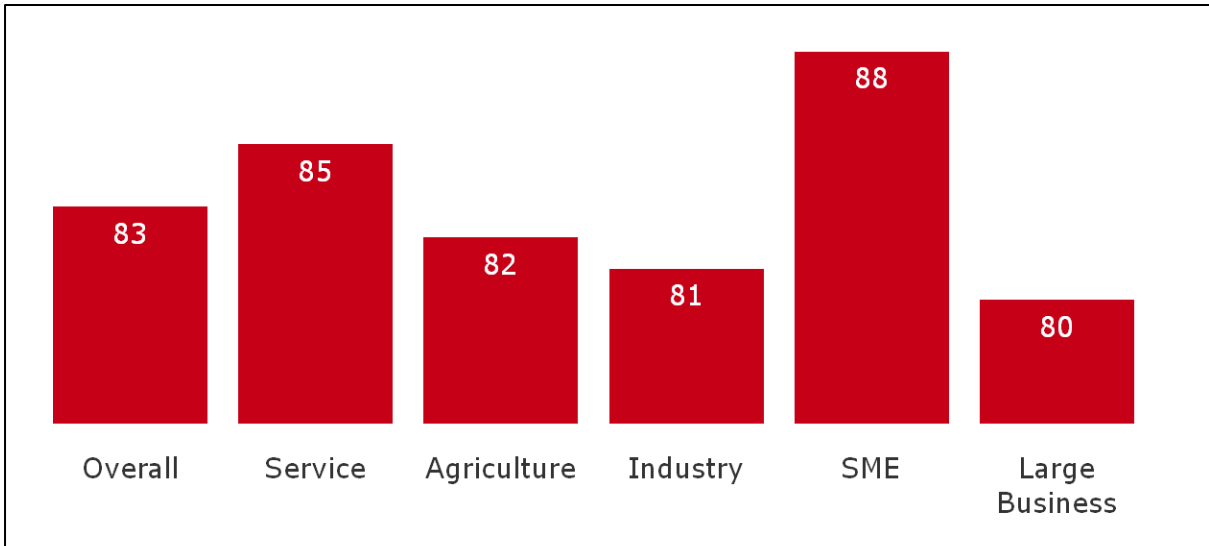
ธนาคาร ANZ Royal Cambodia ได้ร่วมมือกับ บริษัท TNS ซึ่งเป็นบริษัทวิจัยชั้นนำของโลก ได้ทำการสำรวจ ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (Business Confidence Index) ในกัมพูชา เพื่อเป็นเครื่องมือให้กับภาครัฐและเอกชนใช้ติดตาม วิเคราะห์ ภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจโดยรวม เพื่อหากกลยุทธ์ในการทำธุรกิจหรือใช้สำหรับกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ นอกเหนือจากตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว

โดยผลสำรวจในครั้งนี้ได้มาจาก การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงไตรมาสแรกของปี 2014 ที่ผ่านมา จากเจ้าของกิจการ ผู้บริหาร หรือผู้จัดการ บริษัทชั้นนำในกัมพูชาจำนวน 40 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ 10 บริษัท (รายได้มากกว่า 5 ล้าน USD/ปี) บริษัทขนาดกลางและเล็ก 30 บริษัท (รายได้ 1-5 ล้าน USD/ปี) จากหลายภาคธุรกิจ เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร การค้าและบริการ โดยใช้แบบสอบถาม 5 ข้อ ซึ่งเป็นการคาดการณ์ด้านต่างๆ ในระยะเวลา 12 เดือนข้างหน้า ได้แก่ (1) **คาดการณ์ภาวะธุรกิจโดยรวมของบริษัท** (2) **คาดการณ์ผลกำไร-ขาดทุนของบริษัท** (3) **คาดการณ์รายได้ของบริษัท** (4) **คาดการณ์จำนวนพนักงานของบริษัท** (5) **คาดการณ์เงินลงทุนของบริษัท** โดยมี 3 คำตอบให้เลือก คือ เพิ่มขึ้น คงที่ และลดลง หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาแปรผลเป็นดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจจำนวน 5 ด้าน ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในด้านต่างๆ จะมีค่าตั้งแต่ 0 – 100 โดย 0 หมายถึงมีความเชื่อมั่นน้อยที่สุด และ 100 หมายถึงมีความเชื่อมั่นมากที่สุด

ผลการสำรวจ

1. ดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวม

จากผลการสำรวจการคาดการณ์ภาวะธุรกิจโดยรวมของบริษัท พบว่า กัมพูชามีดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 83 โดย SME มีดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 88 สูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 80 ส่วนภาคธุรกิจที่มีดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมสูงที่สุด ได้แก่ ภาคบริการมีดัชนีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 85 รองลงมาคือภาคการเกษตร 82 และภาคอุตสาหกรรม 81

2. ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในด้านต่างๆ

	Revenue			Profitability			Headcount			CAPEX		
	Past 12 Months	Next 12 Months	Change (+/-)	Past 12 Months	Next 12 Months	Change (+/-)	Past 12 Months	Next 12 Months	Change (+/-)	Past 12 Months	Next 12 Months	Change (+/-)
Overall	79	93	14	69	85	16	72	75	3	77	84	7
Service	81	94	13	75	85	10	71	71	-	88	88	-
Agriculture	69	88	19	54	85	30	71	81	10	75	85	10
Industry	89	95	6	78	85	7	75	75	0	60	75	15
SME	72	97	25	63	91	27	67	84	18	73	84	11
Large Business	84	90	5	73	81	9	75	69	-6	79	83	4

นอกจากความเชื่อมั่นทางธุรกิจโดยรวมแล้ว ผลการสำรวจยังแบ่งดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจออกเป็นอีก 4 ด้าน ได้แก่ (1) ดัชนีความเชื่อมั่นด้านรายได้ (2) ดัชนีความเชื่อมั่นด้านการทำกำไร (3) ดัชนีความเชื่อมั่นด้านจำนวนพนักงาน (4) ดัชนีความเชื่อมั่นด้านเงินลงทุน

บริษัทส่วนใหญ่คาดการณ์ว่ารายได้และผลกำไรจะเพิ่มขึ้นในอีก 12 เดือนข้างหน้า จึงส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นด้านรายได้มีค่าสูงสุด คือ 93 รองลงมาคือดัชนีความเชื่อมั่นด้านการทำกำไร 85 ตามด้วยดัชนีความเชื่อมั่นด้านเงินลงทุน 84 และดัชนีความเชื่อมั่นด้านจำนวนพนักงาน 75

วิเคราะห์ผลการสำรวจ

จากผลสำรวจแสดงให้เห็นว่านักธุรกิจและบริษัทต่างๆจากทุกภาคอุตสาหกรรมมีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในกลุ่มพหุชาและมีการคาดการณ์ที่เป็นบวก โดยคาดการณ์ว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมากและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังพบว่าธุรกิจ SME มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจสูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่ยังมีความกังวลอยู่บ้างเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางธุรกิจมากนัก ดัชนีความเชื่อมั่นด้านเงินลงทุนแสดงให้เห็นว่าหลายบริษัทยังมีแผนที่จะลงทุนหรือขยายกิจการ ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นด้านจำนวนพนักงานที่มีการคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นน้อยกว่าด้านอื่นและคาดการณ์ว่าจะลดลงสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ นั้น เป็นผลมาจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งงาน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในกลุ่มพหุชา ได้แก่ (1) การทุจริตคอร์รัปชัน และระบบการทำงานของราชการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม (2) อัตราค่าไฟฟ้าและสาธารณูปโภคยังมีราคาสูง (3) เสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งโดยรวมไม่ได้กระทบกับธุรกิจรายเดิมแต่กระทบกับธุรกิจรายใหม่จากต่างชาติที่กำลังจะเข้ามาลงทุนในกลุ่มพหุชา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มพหุชามีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน จากประเทศด้อยพัฒนาเป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งปัจจุบันมีรายได้อยู่ในระดับ Lower Middle Income ดังนั้นดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการวางแผนและตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ของภาคเอกชนและรัฐบาล เพราะมีการสำรวจในทุกไตรมาสและเป็นการสำรวจจากสภาพการทำธุรกิจจริง
2. ดัชนีความมั่นใจทางธุรกิจของ SME ที่สูงถึง 88 แสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านแหล่งเงินทุนที่มีจำนวนน้อยและมีอัตราดอกเบี้ยสูง อาจไม่เป็นอุปสรรคมากนักต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจ SME
3. ธุรกิจ SME มีความเชื่อมั่นทางธุรกิจสูงกว่าบริษัทขนาดใหญ่ เนื่องจาก SME จะมุ่งเน้นตลาดในประเทศซึ่งคาดว่าจะมีอัตราการเจริญเติบโตสูงและแน่นอน ขณะที่บริษัทขนาดใหญ่ต้องปรับตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก และพึ่งพาตลาดโลกสำหรับการส่งออกซึ่งมีความผันผวนมากกว่า
4. เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและใช้อ้างอิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในกลุ่มพหุชา ควรมีการสำรวจจากบริษัทจำนวนอย่างน้อย 100 - 150 ราย และควรขยายการสำรวจให้ครอบคลุมประเภทของอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ภาคการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร หรือผู้จัดการแต่ละรายที่เป็นผู้ให้ข้อมูล ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำถามและนิยามของคำศัพท์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลอย่างถูกต้อง

5. เพื่อให้สามารถนำผลการสำรวจไปใช้ สำหรับวางแผน กำหนดกลยุทธ์หรือนโยบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการเชื่อมโยงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์หรือส่งผลกระทบต่อดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ เช่น อัตราดอกเบี้ย ปริมาณเงินกู้ และควรวิเคราะห์ความสัมพันธ์ว่าดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ จะส่งผลกระทบต่อ GDP ปริมาณการค้า การลงทุน หรือเครื่องมือชี้วัดตัวอื่นอย่างไร

*****

สุรเชษฐ์ มณีพงษ์

ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ
พฤษภาคม 2557